

SØNDAG FOR DE FORFULGTE

Prekenrefleksjon av Erik Andreassen
Søndag for de forfulgte | Global uke
Johannes 6,63–69

Å ikke trekke oss tilbake

Refleksjon til preken i forbindelse med Global uke / «Søndag for de forfulgte»

Dagens evangelium står skrevet hos evangelisten Johannes, kapittel 6:

Det er Ånden som gjør levende, kjøttet duger ikke. De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv. Men det er noen av dere som ikke tror.» For Jesus visste fra første stund hvem som ikke trodde, og hvem som skulle forråde ham. Og han la til: «Derfor sa jeg til dere: Ingen kan komme til meg uten at det blir gitt ham av min Far.»

Etter dette trakk mange av disiplene seg unna og gikk ikke lenger omkring sammen med ham. Da spurte Jesus de tolv: «Vil også dere gå bort?» Simon Peter svarte: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Det finnes historier vi helst ikke vil lese ferdig. Ikke fordi de er uviktige, men fordi det akkurat er som at de er for viktige. De slipper oss ikke så lett, men kan legge seg som en uro i kroppen, som en tyngde over dagen, eller kanskje som en bønn vi ikke helt vet hvordan vi skal be.

Historien om Javed Masih i Pakistan er en slik historie.

I mer enn tretti år har han stått ved teglsteinsovnene. Arbeidsdagene begynner før solen står opp. Om sommeren arbeider han i brennende hete, i støv og leire og røyk. Om vinteren gjør kulden hendene numne. Hver murstein han løfter, bærer ikke bare leire. Den bærer også vekten av gjeld, fattigdom, frykt og et system som holder mennesker fast.

Javed er kristen. I Pakistan betyr det at han tilhører en religiøs minoritet som ofte havner nederst i det sosiale hierarkiet. Mange kristne og hinduer presses inn i uformelt, tungt og farlig arbeid. Små lån, tatt opp i desperasjon for å overleve, kan vokse til en gjeld som aldri blir borte. Familien arbeider, men gjelden minker ikke. Barna vokser opp, men fangenskapet består. Fremtiden arves som en byrde.

Dette er moderne slaveri. Et uttrykk som vi kanskje ikke helt vet hvordan vi skal forholde oss til, men som minner oss om at slaveri ikke er en historisk parentes, men er en levende virkelighet. Noe det kan være vanskelig å høre.

I Johannes 6 er det også noen som ikke orker å høre mer. Rett før vår tekst står det ordene Jesus har talt, er krevende å lytte til for mange av disiplene: «Dette er harde ord! Hvem kan høre på slikt?» (v.60). Jesus har snakket om hvordan hans kjøtt og blod blir gitt til liv for oss – provosende tale.

Historier om moderne slaveri og forfulgte kristne kan også være vanskelige å lytte til, det kan være krevende å ta inn over oss at det er historier fra virkeligheten, her og nå. Og hvis vi tar det inn, hva skal vi gjøre med dem?

Jesus sier at «de ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv.» Men det er ikke akkurat slik de blir tatt imot av alle som hører. Det står at flere av disiplene sluttet å gå omkring med Jesus, og jeg lurte på hvordan det skjedde – hvordan det så ut, hva de sa da de sluttet å gå omkring, om noe? Og det beskrives ikke så dramatisk, det står bare at de trakk seg bort.

Jeg kjenner ofte på fristelsen til å bare trekke meg bort når noe er krevende. Når ord sies som er sanne, om meg selv. Men også når jeg er i situasjoner hvor jeg vet at noe jeg har, kan endre en situasjon, men det kommer til å koste. Når jeg hører fra mennesker som lider – kanskje på andre siden av jorden som Javed, så er det fristende å gjøre avstanden uendelig lang ved å bare trekke seg enda litt lengre bort.

«Vil dere også gå bort, spurte Jesus.» Hva vil dere gjøre med de krevende ordene, ordene av ånd og liv?

Jesus tvinger ingen til å bli værende, og han bruker ikke sin makt til å binde. Dårlig samvittighet kan drive oss til gjerninger som ser gode ut, men det vil ikke vare.

Simon Peter svarte: «Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige.»

Dette er kirkens ærlige bekjennelse. Hvem skal vi gå til?

Hvis vi går bort fra Jesus går vi også bort han som selv ble sårbar, fattig, ydmyket, bundet, slått og dømt. Han som gir oss et språk til å si at Javed Masih ikke *er* sin gjeld. At hans kone ikke er arbeidskraft. At barnebarna hans ikke er fremtidige slaver. At kristne og hinduer i Pakistan ikke er nederst i Guds verden, selv om de blir plassert der i våre menneskelige systemer .

Jesus holdt ikke lidelsen på avstand. Han trakk seg ikke bort, men gikk inn i hele verden med seg selv og frelste den med sitt nærvær og med sin kjærlighet. Men utfordringen er til oss: Om vi holder oss sammen med Jesus, må vi også elske dem han elsket. Edin Løvås sa et en «disippel er et menneske som er forent med Mesterens interesser i verden.» Det kan noen ganger være enklere å trekke seg bort.

Javed og familien fikk hjelp gjennom Human Friends Organization. Gjelden ble slettet, og lenken ble brutt. Et nytt kapittel kunne begynne. Friheten ble mer enn et ord, den ble virkelig, en kropp. Kanskje er det slik Jesu ord virker i verden.

«De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv», sier Jesus.

Og Peter svarer: «Herre, hvem skal vi gå til?»

Det er en bønn vi kan gjøre til vår.

Herre, hvem skal vi gå til når verden er for tung?
Hvem skal vi gå til når vi helst vil trekke oss tilbake?
Hvem skal vi gå til når vi ikke vet hva vi skal gjøre?

Vi går til deg.

Og når vi går til deg, sender du oss ikke bort fra verden. Du sender oss dypere inn i den. Ikke som verdens frelsere, men som vitner om han som har det evige livs ord.

Derfor blir vi hos Jesus.